

SOMMARPROGRAM .

3/6 Limsjömorgon.

Fågelskådningens dag i Leksand. Ledare Per Lindberg. Samling vid södra fågeltornet kl. 06.00.

14/6 Tina Ängar.

Samling vid Shell Åkerö kl. 20.00. Ledare Anders Sjölund.

25/6 Kollsjövandring.

Samling vid Shell Åkerö kl. 20.00. Ledare Staffan Müller. Glöm inte myggstiftet!!

3/9 Dragsängarna.

Samling vid Shell Åkerö kl. 06.00. Ledare Staffan Müller.

24/9 och 12/11 Bildaftnar.

Se kommande annonser i Leksandsbladet.

Vid samtliga exkursioner gäller: Lämpliga kläder stövlar och gärna lite fika. Väl mött i fågelmarkerna!

Plats för etikett.

*Leksands
Fågelklubb*

INFORMATIONSBLAD

1/89

TIDNINGEN I NY SKEPNAD.

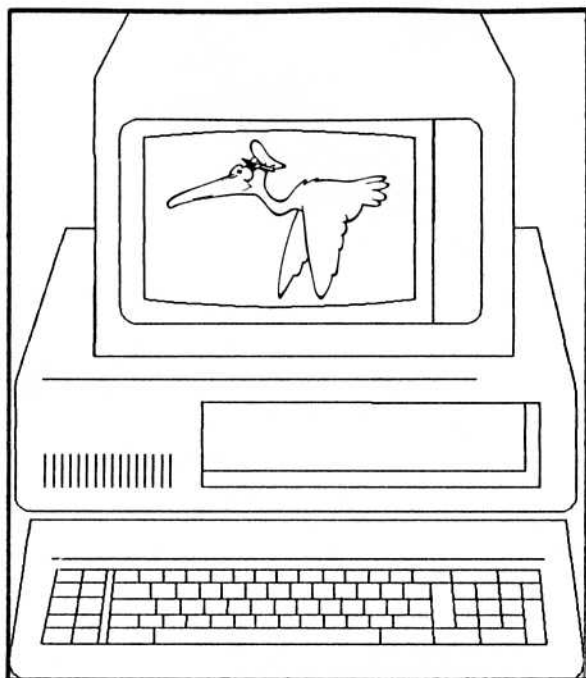
Staffan Müller.

Leksands fågelklubbs tidning, Informationsbladet, har som ni ser delvis fått en ny skepnad. På årsmötet i februari bestämde vi oss för att köpa ett nytt ordbehandlingsprogram samt att tidningen skall tryckas med några färgbilder. Detta med tanke på att vi har så många duktiga fotografer i föreningen.

Arbetsfördelning.

Bosse Alexandersson står för det praktiska arbetet kring tidningen. Han har goda kontakter med tryckerier och reprofirmor i Mellansverige, vilket medför att vi inte behöver betala några fantasiummor för att utveckla informationsbladet.

Vidare har en grupp "fasta skribenter" knutits till tidningen, bl.a kommer Gunnar Lind, med utgångspunkt från många års fågelstudier i Leksandstrakten, att beskriva faunan här. Sören Stenberg återkommer regelbundet med aktuella fågelobservationer från vår kommun. Sörens rapporter, förutsätter medlemmarnas engagemang! Henry Pollack kommer regelbundet att berätta om vad som hänt på fågelfronten i Insjön och Anders Sjölund, som också studerat bl.a Rosenfinken, kommer tillsammans med Sören att lära

oss mer om florán i våra marker.

Ökat engagemang.

Styrelsen hoppas att medlemmarna kommer att uppskatta dessa förändringar men förväntar sig också ett ökat engagemang från medlemmarna. Lämna bidrag eller förslag till artiklar!

Rapportera aktuella fågelobservationer! (Sören Stenberg tel.119 93)

Förnya bildarkivet! (Bo Alexandersson, Tillasvägen 19, Leksand, ansvarar för det och tar emot bilder och illustrationer).

Leksands Fågelklubb

INFORMATIONSBLAD

Ansvarig utgivare: Staffan Müller Sturollasgattu 3
793 00 Leksand tel. 0247-134 95

Redaktion: Staffan Müller, Conny Hansson och
Bo Alexandersson.

Medlemsavgifter Vuxna.....50:-
1989: Familjemedlemmar.....25:-
Ungdom född 1968 och senare....25:-

Adressändringar: Skriftligt till Bo Alexandersson
Tillasvägen 19 793 00 Leksand
Bankgiro: 456-4373
Postgiro: 438 26 34-6

Tidskriften ges ut 2 ggr/år. Fågelklubbens medlemmar
erhåller den utan kostnad.

INNEHÅLL:

Tidningen i ny skepnad....2	Inventering av örtrik lövskog.....25
Kommunalt fågelskyddsarbete.....5	Hotade och sällsynta växter i Dalarna.....27
Lommar.....13	Fågelrapporter.....28
Årsberättelse för 1988...19	Statens vilt.....29
Ekonomisk redovisning....21	Se'n sist från Insjön...31
Grattis till guldägget...22	Sommarprogram.....32
Rapport från årsmötet....23	

Omslagsfoto Smålom.

Foto: Gunnar Lind.

Vittryggig hackspett. Endast ett fåtal par återfinns i Sverige i dag. Det moderna skogsbruket har slagit hårt mot arten, som i länet endast ges livsrum vid Dalälven i Avestatrakten. I Leksand häckade den senast för c:a 10 år sedan, i skogarna västerut. Senaste observationen här, har varit Korpholen och Yttermo 1984. Foto: Gunnar Lind.

KOMMUNALT FÅGELSKYDDSRARBETE.

Sedan den första januari i år, har kommunen heltidsanställt en tjänsteman som ansvarar för naturvårdsarbetet i kommunen. Undertecknad innehar tjänsten och det kan finnas anledning att regelbundet återkomma till vad naturvårdssekreteraren på kommunen sysslar med, eftersom arbetet i många fall gäller biotopvård till gagn för fågellivet i kommunen.

Det är viktigt att i detta sammanhang klargöra att den kommunala naturvården, vilken i många fall föregås av politisk styrning, hantering och planering i enlighet med budgetberedningen, på intet sätt kan ersätta det idéella arbete som Leksands Fågelklubb lägger ned på naturvård i allmänhet och fågelskydd i synnerhet. Med detta vill jag ha sagt att det mer än någonsin tidigare är viktigt att fågelklubben agerar utifrån föreningens mål. Samt ser möjligheter i att öka ambitionsnivån och kraven på att något händer, i och med att det nu finns anställd personal som bör kunna arbeta planmässigt med dessa frågor.

Eftersom det är fågelklubbens ordförande som fått naturvårdssekreterartjänsten, vill jag också informera medlemmarna om att valberedningen förvarnats om nuvarande ordförandes avgång inför 1990.

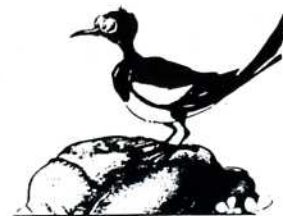
Åter till naturvårdsarbetet i kommunen. Som ett exempel på naturvårdsinriktningen skall här närmare beskrivas ett förslag till kommunalt handlingsprogram för fågelskyddsarbetet, vilket kommer att tillställas Miljö- och Hälsoskyddsnämnden för beslut. Utgångspunkt för detta förslag är Sveriges Ornitologiska Förenings "RIKTLINJER FÖR SVENSKT FÅGELSKYDDSRARBETE", presenterat i Vår fågelvärld, nr 1/1989.

SOF's arbete kan ses som den officiella svenska listan över Sveriges hotade fågelarter.

Det är min förhoppning att Leksandslistan skall förankras hos politikerna i Miljö- och Hälsoskyddsnämnden, så att en målmedveten plan för fågelskyddet i Leksands kommun kan utformas!

Limsjörestaureringen är en god början.

Staffan Müller.

SOF:s RIKTLINJER FÖR FÅGELSKYDD.

MÅL:

- Alla arter som spontant uppträder inom Sverige förekommande miljöer skall kunna fortleva i livskraftiga populationer.
- Populationer av arter där Sverige utgör tyngdpunkten i utbredningsområdet och där arten förekommer i ursprungliga naturtyper är speciellt viktiga att säkerställa.
- Introduktion av en art till områden där arten i fråga inte tidigare förekommit spontant bör icke ske.
- Nationella handlingsprogram för hotade arter skall upprättas.

SITUATIONEN I LEKSAND.

Kommunens naturvårdssekreterare har utifrån SOF:s förslag, presenterat följande förslag till handlingsprogram för fågelskyddet inom kommunen.

Situationen för häckfågelfaunan:

Hotade fågelarter som under senare decennier häckat, häckar eller kan tänkas öka sitt utbredningsområde till att omfatta Leksands kommun.

0. Försvunna. Arter som är försvunna eller betraktas som ej reproducerande populationer. Endast arter som försvunnit sedan 1950 ingår.

Smålom	Pilgrimsfalk	Berguv
Årta	Rapphöna	Nattskärria
Skedand	Kornknarr	Vitr. Hackspett
Brunand	Skogsduva	Trädlärka

1. Akut hotade. Arter som löper risk att försvinna inom en snar framtid om hotfaktorerna inte snarast undanröjes.

Fiskgjuse	Gråspett	Backsvala
M. strandpipare	Mindre Hackspett	

2. Sårbara. Arter vars överlevnad inom kommunen inte är säkerställd på sikt.

Lärkfalk	Tofsvipa	Gröngöling
Göktyta	Storspov	Tretåig hackspett

3. Sällsynta. Arter vars utbredning i kommunen är mycket liten, men där arten p.g.a biotopförändringar o.dyl. inte kan anses hotad.

Turkduva	Jorduggla	Kärrensångare
Blå kärnhök	Lappuggla	Gräshoppsångare
Fjällvråk	Mindre flugsnappare	

4. Hänsynskrävande. Arter som inte är akut hotade, men som kräver artvis utformade hänsyn.

Storlom	Småfläckig sumphöna	Sånglärka
Skäggdopping	Sothöna	Ladusvala
Knölsvan	Rörhöna	Hussvala
Bläsand	Trana	Gulärta
Sparvhök	Skrattmåsa	Strömstare
Duvhök	Silltrut	Stenskvätta
Bivråk	Fisktärna	Rörsångare
Ormvråk	Hökuggla	Stjärtmes
Tornfalk	Sparvuggla	Stare
Stenfalk	Slaguggla	Ortolansparv
Järpe	Kattuggla	Videsparv
Tjäder	Spillkråka	

5. Kommande eller osäkra. Arter vars utbredning ej är klarlagd eller arter som kan tänkas utveckla en population i Leksand i framtiden.

Gråhakedopping
Kungsfiskare
Svarthakedopping
Dalripa
Flodsångare
Häger
Vattenrall
Stenknäck
Grågås
Strandskata

Tofsvipan har minskat dramatiskt i Leksand. Den tillhör de sårbara arterna.

Foto:Gunnar Lind.

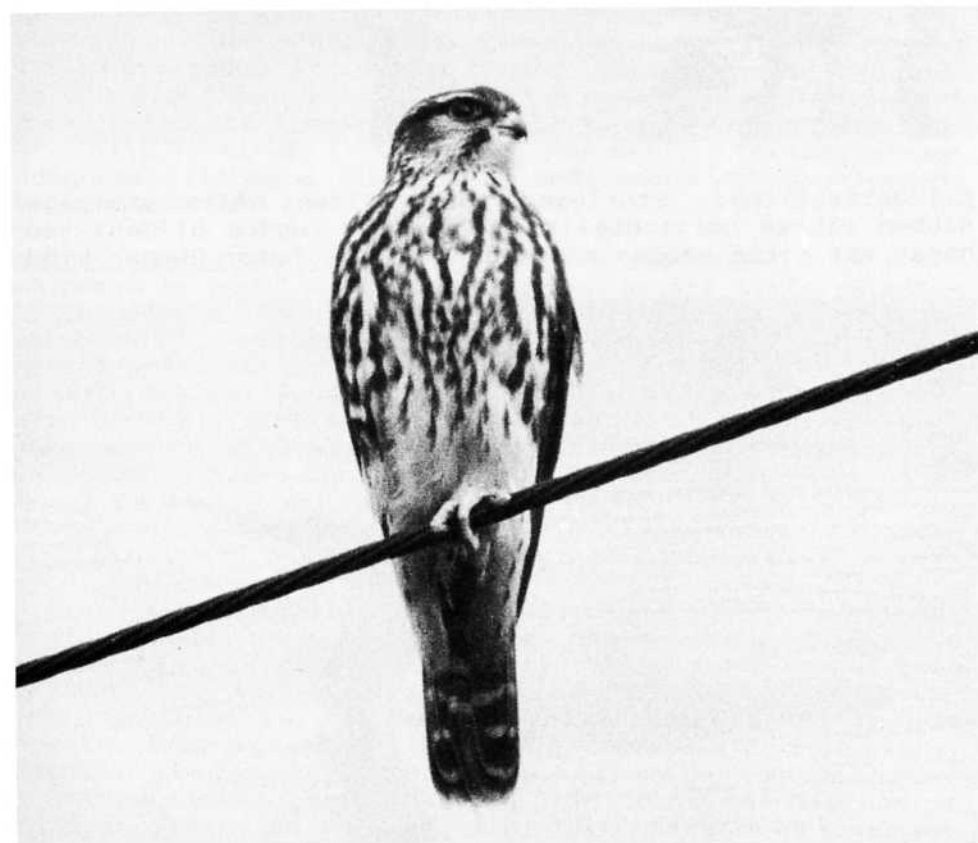
Artvisa åtgärdsförslag.

- 0.1. SMÅLÖM. Naturvårdshänsyn vid avverkning omkring skogstjärnar och häckningssjöar. Kalkning av fiske-sjöar.
- 0.2. ÅRTA. Restaurering av Limsjön.
- 0.3. SKEDAND. - " -
- 0.4. BRUNAND. - " -
- 0.5. PILGRIMSFALK. Inplantering, skydd av häckningsbrant, stödutfodring.
- 0.6. RAPPHÖNA. P.g.a utvecklingen inom jordbruket föreslås inga åtgärder.
- 0.7. KORNNARR. - " -
- 0.8. SKOGSDUVA. Skydd av lövskogar, främst med inslag av äldre träd.
- 0.9. BERGUV. Inplantering, avel, skydd av häckningsplats, stödutfodring.
- 0.10. NATTSKÄRRA. Skydd av gles tallskog, moskog.
- 0.11. VITRYGGIG HACKSPETT. Skydd av löv- och slyområden där sådan återfins i stora bestånd. Inslaget av murken ved och klenved viktig, ex. Älvområdet, Lindbergsområdet, södra Insjön och Korpholen.
- 0.12. TRÄDLÄRKA. Bevara extensivt brukad ängs- och hagmark.
 - 1.1. FISKGJUSE. Skydd av häckningsplatser. Plattformsbygge.
 - 1.2. MINDRE STRANDPIPARE. Skydd och skötsel av grustag och andra lämpliga öppna häckningsplatser.
 - 1.3. GRÅSPETT. Skydd av skogsbestånd lämpliga för arten. Aspdungar och andra lövområden kan vara särskilt gynsamma häckningsbiotoper.
 - 1.4. MINDRE HACKSPETT. Bevarande av kulturbygdens lövskogar och dungar med inslag av äldre och murkna stammar vilka föredras av fågel.
 - 1.5. BACKSVALA. Skötsel av de sandbrinkar som nyttjats eller nyttjas av svalorna. Rökning och iordningställande av nya lämpliga lokaler. Avvakta med iordningställande av grus/sandgropar efter täkt.
- 2.1. LÄRKFALK. Skydd av lämpliga häckningsbiotoper, dvs högstammig strandnära furuskog. Bobygge.
- 2.2. TOFSVIPA. Senareläggning av slätter i områden med stor population.
- 2.3. STORSPOV. Skydd av åkerkanter samt senareläggning av slätter i områden med population.
- 2.4. GÖKTYTA. Extensivt brukade ängs- och hagmarker uppskattas av denna fågel. En satsning på denna typ av brukare, kan gynna arten.
- 2.5. GRÖNGÖLING. Skydd av högstammig lövskog.

- 2.6. TRETÅIG HACKSPETT. Skydd av granskog med stort inslag av döda träd.
- 3.1. TURKDUVA. Inga särskilda hänsyn krävs. Ev. vinterutfodring.
- 3.2. BLÅ KÄRRHÖK. Har tillfälligt häckat i kommunen. Föredrar öppna ytor, ex.vis hyggen och myrar. Skydd av boplatser torde vara tillräckligt.
- 3.3. FJÄLLVRÅK. Ytterligare en nykomling i Leksands häckfågelfauna. Liksom för kärrhöken, torde skydd av boplatser vara tillräckligt skyddsåtgärd för denna fågel.
- 3.4. JORDUGGLA. Samma förutsättningar som gäller för den Blå Kärrhöken.
- 3.5. LAPPUGGLA. Tillfällig gäst i Leksand som torde föredra gles barrskog med goda intilliggande jaktmarker. Fri från störning i reviret kan den tänkas upprepa sin häckning i kommunen.
- 3.6. MINDRE FLUGSNAPPARE. Gynnas av bevarade blandskogar, ev högvuxen gammal hackslog och liknande.
- 3.7. KÄRRSÅNGARE. Har tillfälligt häckat i kommunen och kan tänkas etablera sig i Leksand om snåriga fuktiga strandzoner lämnas orörda och i fred.
- 3.8. GRÅSHOPPSÅNGARE. Föredrar tuvig, blöt, och snårig ängsmark. Extensivt betade strandängar och ordentliga buskområden kan tänkas gynna arten.
- 4.1. STORLÖM. Skydd av skogssjöstränder samt kalkning av fiskesjöar.
- 4.2. SKÄGGDOPPING. Restaurering av Limsjön samt skydd av bladvassarna.
- 4.3. KNÖLSVAN. Skydd av boplatser samt byggandet av flottar att placera bobalen på, när vattenståndet stiger för häftigt under häckningssäsongen.
- 4.4. BLÅSAND. Restaurering av Limsjön.
- 4.5. SPARVHÖK. Skydd av boplatser.
- 4.6. DUVHÖK. Totalfredning av arten, omfattande även skydds jakt. Skydd av hela boplatssområdet, uppskattningsvis en radie av 200 m, vid skogsavverkning. Ev. stödutfodring under känsliga tider.
- 4.7. BIVRÅK. Skydd av boplatser under häckningssäsongen. Plattformsbygge.
- 4.8. ORMVRÅK. Skydd av boplatser samt plattformbygge.
- 4.9. TORNFALK. Skydd av boplatser, såsom åkerholmar, strandskogsdungar och liknande biotoper med högstammig fura och gran. Bo-och holkbygge.
- 4.10. STENFALK. Skydd av boplatser. Ev. plattformbygge.
- 4.11. JÄRPE. Skydd av skog med mycket lövinslag.
- 4.12. TJÄDER. Skydd av spelplats och relativt stora markytor i anslutning till denna samt lämplig fodermark.

- 4.13. SMÄFLÄCKIG SUMPHÖNA. Restaurering av Limsjön.
 4.14. SOTHÖNA. - " - , samt skydd av vassomr.
 4.15. RÖRHÖNA. - " -
 4.16. TRANA. Skydd av myrar och andra våtmarker. Frihet från störning i samband med häckningen.
 4.17. SKRATTMAS. Skydd av de kolonier som finns, samt restaurering av Limsjön.
 4.18. SILLTRUT. Fredning av häckningsplatser under häckningssäsong.
 4.19. FISKTÄRNA. - " -
 4.20. HÖKUGGLA. Holkbygge samt sparande av högstubbar i samband med avverkning.
 4.21. SPARVUGGLA. Skydd av skogsområden lämpliga för sparvugglan; gles och gammal skog.
 4.22. SLAGUGGLA. Skydd av boplatser. Holkbygge och sparande av högstubbar i samband med avverkning.
 4.23. KATTUGGLA. Skydd av lämpliga boträd, holkbygge.
 4.24. SPILLKRÄKA. Skydd av omfångsrika skogspartier med högstammig skog.
 4.25. SÅNGLÄRKA. Stöd för fortsatt och främst extensiv hävd av jordbruksmark. Skydd av öppna diken och andra odlingshinder samt kantzoner i odlingsbygden.
 4.26. LADUSVALA. Information till jordbrukare om lämpliga åtgärder på gården som gynnar ladusvalan.
 4.27. HUSSVALA: - " -
 4.28. GULÄRLA. Skydd av lämpliga myrar (för nordliga rasen). Ev kan den sydliga rasen trivas vid Limsjön om betade fuktängar kommer till stånd där.
 4.29. STÖMSTARE. Skydd av de rinnande vattendragen i kommunen. Holkbygge.
 4.30. STENSKVÄTTA. Medveten skötsel av industriplaner och andra lämpliga biotoper för stenskvättan.
 4.31. RÖRSÄNGARE. Skydd av kommunens bladvassområden.
 4.32. STJÄRTMES. Skydd och skötsel av buskrika områden, typ Hundhagen, Dragsängarna, Korpholen och Limsjön.
 4.33. STARE. Stöd för bevarandet av öppen jordbruksmark. Holkbygge.
 4.34. ORTOLANSPARV. Stöd för fortsatt hävd av jordbruksmark. Skydd av kantzoner i odlingslandskapet.
 4.35. VIDESPARV. Skydd av våta skogsbeväxta myrmarker.
5. Beskrivningen av åtgärder till gagn för eventuella nykomlingar i vår fauna blir en ren gissning. Det kan dock vara av stort intresse att positivt "manipulera" med vissa naturtyper för att på sikt nå en förstärkning av fågelfaunan.
- 5.1. GRÄHAKEDOPPING. Restaurering av Limsjön samt skydd av övriga sjöar av slättsjökaraktär.

- 5.2. SVARTHAKEDOPPING. - " -
 5.3. HÄGER. Skydd av lämplig skog i närheten av födosökslokalerna.
 5.4. GRÄGÅS. Restaurering av Limsjön.
 5.5. SNATTERAND. - " -
 5.6. DALRIPA. Kan tänkas få fotfäste i lämplig hyggesterräng. Jaktförbud kan ge arten en chans att fortleva.
 5.7. VATTENRALL. Restaurering av Limsjön.
 5.8. STRANDSKATA. Spontana häckningar som knappast kräver mer skydd än fredning av boplatser.
 5.9. KUNGSFISKARE. Kan tänkas etablera sig längs älven. Skydd och skötsel av lämpliga boplatser.
 5.10. FLODSÄNGARE. Skydd och skötsel av lämpliga biotoper, gärna fuktiga och buskrika marker vid sjöar.
 5.11. STENKNÄCK. Skydd av boplatser.

Stenfalkens boplatser bör skyddas.

Foto: Ragnar Nyberg.

Silhuettskillnad. Storlommen (övre bilden) håller som regel näbben riktad horisontellt. Smålommen (undre bilden) tenderar att rikta näbben snett uppåt. Foto: Gunnar Lind.

LOMMAR .

Gunnar Lind.

Lommar är stora, tunga strömlinjeformade vattenfåglar. De har relativt lång och ganska grov hals. Vingarna är tämligen långa, smala och spetsiga och de simhudsförsedda fötterna är placerade längst bak på kroppen. I flykten ser de kutyrggiga ut och fötterna sticker ut bakom den korta stjärten. Lommarna är helt vatenberoende och de uppsöker land endast under häckningen. De simmar och dyker mästertligt men på land är de i stort sett hjälplösa. Trots de små vingytorna är de både snabba och uthålliga flygare. När de skall lyfta från vattnet måste de emellertid springa flaxande på ytan en ganska lång sträcka innan de får luft under vingarna och i blåsväder kan de endast lyfta mot vinden. Då de landar på vattnet håller de inte fötterna framsträckta som svanar och änder pläga utan de glider ner och gör en elegant buklandning. Lommarnas läten är kraftiga och vittljudande och de hörs nästan enbart under häckningstiden. Samtliga arter blir könsmogna vid 2-3 års ålder. I Sverige häckar två arter, nämligen smålom och storlom. Dessutom ses årligen några islommar samt några 10-tal vitnäbbade islommar på sträck utefter våra kuster. Alla lommar är flyttfåglar. Här skall i fortsättningen redogöras lite mera ingående om smålommens och storlommens liv och leverne.

Smålom (Gavia stellata).

Smålommen är något mindre än storlommen men i fält är detta nästan omöjligt att observera. I sommardräkt verkar den enhetligt mörk på ryggen medan huvud och hals är grå. Från nacken och ner på bakhalsen är den randig i svart och vitt, likaså på bröstsidorna. På framhalsen finns en stor rödbrun fläck som är bredast nertill. Undersidan av lommen är vit. I vinterdräkt är översidan grå-brun-svart med talrika små vita fläckar, varför den inte ser speciellt mörk ut, och hela undersidan är vit. Båda könen är lika tecknade och enda skillnaden är att hanarna i genomsnitt är något större än honorna. Ett ganska säkert sätt att

skilja smålommen från storlommen är att titta på hållningen när de ligger på vattnet. Smålommen intar då oftast en ställning med näbben snett uppåtriktad medan storlommen håller näbben horisontellt. Även överflygande lommar kan man skilja åt enär smålommen ofta kacklar gåslikt då den flyger medan storlommen mestadels är tyst.

Smålommen är ingen talrik fågel men den häckar i Sverige från Småland och norr ut ända upp i Torne lappmark. I Dalarna är arten vanligare i de västra delarna än i de östra. Här i Leksand har smålommen alltid varit fåtalig och de platser där arten häckat kan räknas på ena handens fingrar.

För närvarande är det osäkert om arten finns kvar som häckfågel inom kommunen.

Smålommens häckningsbiotop är speciell, då den uteslutande häckar i tjärnar i anslutning till mossar och myrar eller i större myrgölar. Vattenytan på dessa bör åtminstone vara 1/5 hektar eller mera men undantag finns alltid. Tjärnarna får inte ligga för långt ifrån någon större sjö dit lommarna kan flyga och fiska.

Boet, som ibland används flera år i följd, placeras helst på en vattenomfluten tuva i tjärnen. Men i brist på sådana läggs det på en gungflykant eller liknande. Oftast ligger det helt nära vattenlinjen men ibland kan det ligga någon meter ifrån denna. Det består av en grund nerbalad grop som tillförts lite mossa och gräs.

Äggens antal är för det mesta två, mindre ofta ett och ytterst sällan tre. De läggs i slutet av maj eller i juni och med ett par dagars mellanrum. Ruvningen, som ombesörjs av både hanen och honan, varar inemot fyra veckor.

Ungarna tillbringar det första dygnet i boet men ses sedan på vattnet tillsammans med föräldrarna. Häckningstjärnarna är ofta fisktomma varför föräldrafågeln måste göra regelbundna fisketurer till någon sjö i närheten för att hämta föda åt ungar. Medan dessa är små brukar den ena av föräldrarna stanna kvar i tjärnen och skydda ungar medan den andra föräldrafågeln

är på fisketur. Trots det omkommer i de flesta fall någon unge och det händer mindre ofta att två ungar uppnår flygg ålder.

Det tar ungefär en och en halv månad för ungarna att växa upp och bli flygfärdiga. Strax därefter lämnar familjen bötjärnen och flyger till någon större sjö och i samband därmed blir ungarna oberoende av föräldrarna.

Under september månad brukar smålommarna lämna våra trakter och dra mot kusterna. De övervintrar i Östersjön-Nordsjön och utefter Atlantkusten men även i nordliga delar av Medelhavet.

Storlom (Gavia arctica).

Storlommen är en mycket praktfull fågel med grått huvud och bakhals. Hakan och halsens framsida är svart och halssidorna är svart och vitrandiga liksom bröstets sidor. Ryggsidan är svart med ett markant vitt rutmönster och undersidan är vit. I vinterdräkt är storlommen enhetligt mörk ovan och vit på undersidan. Båda könen är lika tecknade och liksom hos smålommen är hanen något större än honan.

Storlommen är betydligt vanligare än smålommen och häckar från norra Skåne upp genom hela landet. Hos oss finns den i hela landskapet och i Leksands kommun häckar ett 40-tal par. Dessutom förekommer en hel del yngre, ej könsmogna fåglar, vilka ofta håller ihop i smärre grupper.

Storlommen häckar i klarvatenssjöar i storleken från ca 10 hektar och större. Den kommer till våra trakter i april månad, ofta innan isarna smält på skogssjöarna, och man kan då se ganska stora ansamlingar i älven, i synnerhet vid Dragsängarna och i Österviken vid kyrkan.

Så snart det börjat bli öppet vatten i häckningssjöarna flyger lomparen dit och besätter sina gamla revir. Från den tiden och framåt, kan man, isynnerhet om kvällarna, lyssna på deras vackra och vittljudande läten. Min gamle tysklärare, Walfrid Dalgård, som var mycket fågelintresserad, menade att storlommen skrek "kok-å-ät, kok-å-ät," en i mitt tycke bra bokstavering på ett av deras läten.

I de flesta av våra sjöar finns endast ett storlomspår men i större sjöar såsom Ejen, Snese m.fl. kan flera par häcka.

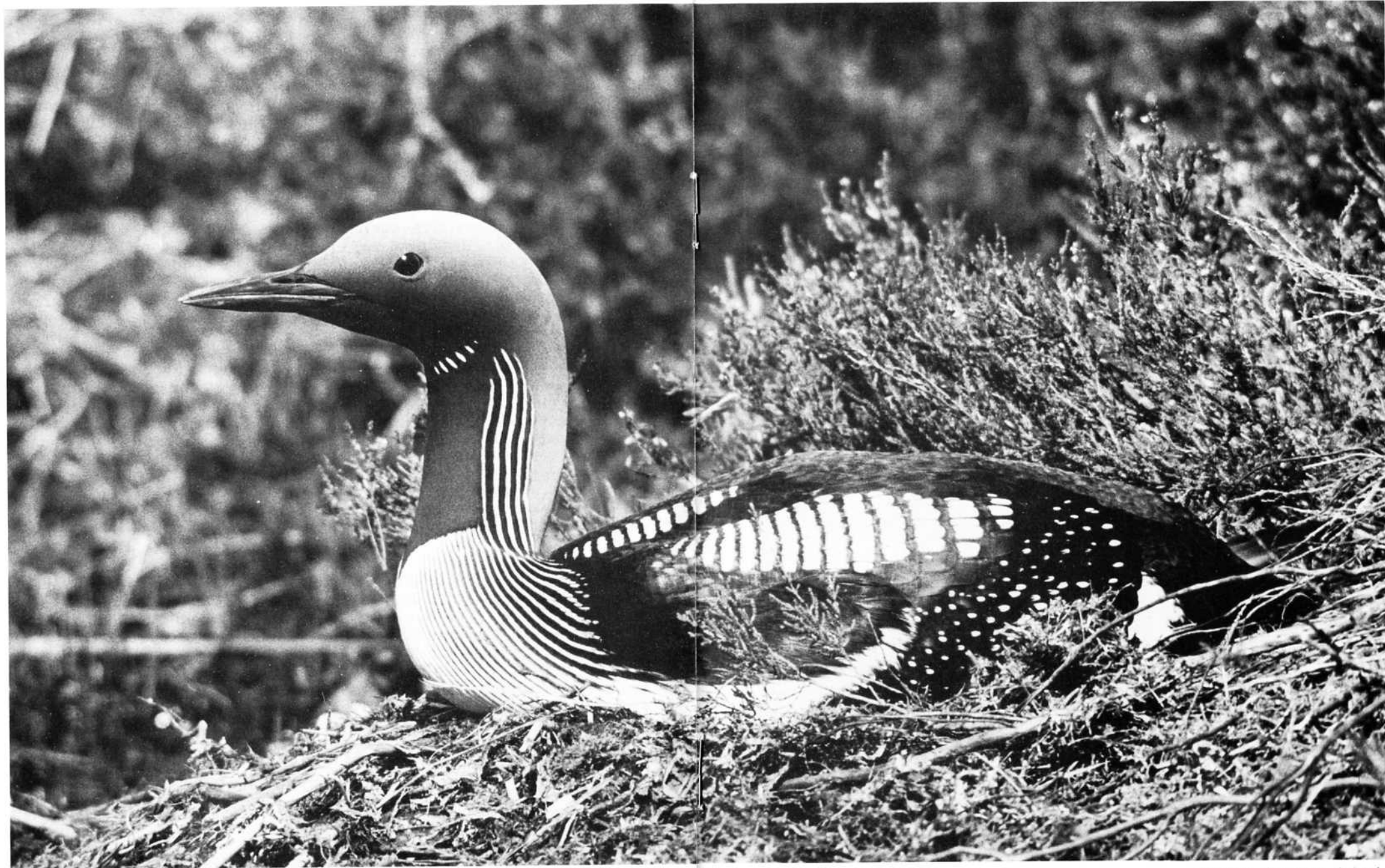
Boet läggs helst på en mindre holme i sjön eller också på en gungflykant. Mindre ofta ligger det i strandkanten på fast mark. Lompåret brukar skifta boplatz inom reviret mellan åren men ibland används samma plats flera år i följd. Boet består av en grund fördjupning som fodrats med lite växtmaterial. Ibland byggs ett något bättre bo och vid ett par tillfällen har jag sett bon som lagts på en flytande vassbädd i strandkanten. Själva boet ligger några dm från vattenlinjen och två gånger har jag konstaterat

att lommarna övergivit boet när vattenståndet sjunkit, så att bobalen kom att ligga ca två meter upp på stranden. Om vattenståndet däremot ökar sakta kan lommarna efterhand bygga på boet så att äggen inte dränks.

Äggen som läggs i slutet av maj eller under juni är nästan alltid två till antalet. Någon gång läggs endast ett ägg och även tre lär ha förekommit. Äggen är stora och långsträckta, de största inemot en decimeter i längd och drygt hälften så breda. De läggs med 2-3 dagars mellanrum och båda föräldrarna ruvar från och med första ägget. Ruvningen varar inemot en månad och de första dyggen efter kläckningen vistas ungarna mest på bobalen. Sedan följer de föräldrarna och de simmar och dyker bra som helt små.

Ungarna växer relativt långsamt och de blir inte flygfärdiga förrän de är drygt två månader gamla. I början matas de med små fiskar men efterhand får de allt större sådana, upp till ett par decimeter eller mera. Fiskarna fångas under dykningar vilka kan vara ganska långvariga. Jag har noterat dyktider på över två och en halv minut.

Fisk utgör huvuddelen av födan men även kräftdjur, blötdjur och större vatteninsekter fångas emellanåt. Storlommens reproduktion är låg. Under nio år har jag noggrannt följt sju par och dessa har under perioden fått fram totalt 17

Stor lom.

Foto: Gunnar Lind.

flygga ungar. Det blir i snitt ca 0,27 ungar per par och år. Orsaken till det dåliga resultatet är flera. Många kullar förstörs redan på äggstadiet, ofta på grund av mänskliga störningar. Den första tiden är också ungarna lätta byten för gädda, mink och andra predatorer. Den stora avgången uppvägs emellertid av att lommarna blir

tämligen gamla, det äldsta ringmärkta exemplaret som åter funnits har blivit 27 år. Någon gång i september brukar lommarna lämna häckningssjön och börjar dra sig mot kusterna. I Siljan kan man dock stundom se enstaka exemplar ännu i november/december. Övervintringsområdet sträcker sig från Östersjön och Nordsjön ner till Svarta havet och Medelhavet.

Vårt senaste UV-par är placerat hos Anders Sjölund i Siljansnäs.
Foto: Ragnar Nyberg.

ÅRSBERÄTTELSE FÖR LEKSANDS FÄGELKLUBB 1988.

Föreningen har avverkat sitt 12:e verksamhetsår. 1988 ägnades i huvudsak åt ett omfattande inventeringsarbete i västra Leksand. Redan den 1:a maj kom sommarvärmen. Flyttfågelsäsongen blev därmed mycket kort och flyttfågelåret bjöd ej på några anmärkningsvärda överaskningar eller tendenser. Däremot kunde man under 1988, trots att rovfågelhäckningarna ej var lika omfattande som föregående år, notera några anmärkningsvärda häckningar och häckningsförsök av bl.a Stenknäck och Strandskata.

Data.

Medlemsantalet var under året 531. Av dessa var 119 under 26 år. Styrelsen har genomfört 2 protokollförda möten.

Styrelsen har bestått av:

Staffan Müller, ordf.

Göte Bergqvist, sekr.

Bo Alexandersson, kassör.

Henry Pollack

Hans Janzén

Sigvard Lind och Hans G Wessmark har varit revisorer.

Sören Stenberg, Birger Blomqvist och Sven-Olof Hällgren har utgjort valberedning.

Verksamhet.

Ca 20 medlemmar genomförde under vintern en studiecirkel som under Gunnar Linds ledning utmynnade i ett omfattande inventeringsarbete i ett ca 55 kvadratkilometer stort skogsområde mellan Älgerget och Damskog. 8 inventeringslag delade upp det stora området i mindre ytor och har försökt få en klarhet i antalet fåglar som vistats i området. Arbetet kommer att fortsätta under kommande säsong med en koncentrerad studie i ett mindre område.

Fågelskådningens dag, förlagd till en majsöndag, bjöd på strålande väder och en hel del intressanta fågelobservationer vid Limsjön.

Kampanjen NÄRA TILL NATUREN lockade ett 30-tal intresserade till en höstpromenad runt Dragsängarna.

Årets resa gick till Falsterbo och lockade ett 20-tal resenärer. Ake Laurell lyckades tillsammans med Göte Bergqvist och Magnus Ullman, den sistnämnde en av sveriges förnämsta fältornitologer, ge resenärerna en mycket minnesvärd utflykt i Skåne.

P.g.a stormen i Sydsverige, ägnades en dag åt fågelskådning vid Getterön och Hornborgasjön.

Tina ängar, Kollsjön och Limsjön, var andra utflyktsmål som besöktes under året. Några mycket intressanta bildaftnar med vackra foto-program har genomförts.

Under våren medverkade några av fågelklubbens ungdomar i Dalaradions pausprogram. Vid ett 50-tal tillfällen fick de tillfällen att berätta för dalfolket om våra vanligaste vårfåglar.

Skogskommitten, dvs Sören Stenberg, Henry Pollack och Staffan Müller har haft ett 10-tal träffar med Skogs-vårdsstyrelsen. Härvid har särskilda naturvårdshänsyn kunnat meddelas flera avverkningar i kommunen.

Berguvsprojektet har utökats med ytterligare ett avelspar. Anders Sjölund i Siljansnäs har tillsammans med fågelklubben, och med hjälp av en kommunal beredskapsarbetare, byggt en voljär i Alvik, som nu hyser ett ungt avelspar.

I Insjön har Bengt Östberg genomfört ett mycket gott premiärår med berguvarna där. Honan lyckades trots sin ringa ålder skrida till äggläggning. Ägget var givetvis obefruktat, men goda tecken tyder på att paret i Insjön, redan under 1989 har förutsättningar att få fram ungar.

Tornfalksprojektet, under Sören Stenbergs ledning, har syftat till att underlätta häckningsbetingelserna för tornfalkarna i Leksands kommun. Holkar och plattformar har satts upp, främst i anslutning till skogshyggen. Redan första året lyckades projektet få häckningar av tornfalk i flera holkar.

Kommunens har samlat in ca 3 ton batterier som sorterats av föreningens medlemmar. Förutom en naturvårdsinsats, har detta uppdrag givit oss en rejäl extraslant.

Örnutfodringen har letts av Bo Alexandersson och fungerade efter en trög inledning mycket bra. Tillgågen på kött var till en början ojämn, men efterhand lyckades örnutfodrarna främst genom Forsells och Farmek få tag i flera ton kött. Flera örnar besökte åteln under 1988.

Vinterfågeltaxeringen var i gång på 3 ställen i kommunen. Limsjörestaureringen har efter samråd med kommunen och naturvårdsverket projekteras och kommer att inledas under april 1989.

Gunnar Lind och Staffan Müller har att bevaka fågelklubbens intressen i frågan. F.ö är fågelklubbens ordförande projektledare för restaureringsarbetet.

Informationsbladet sammanställdes under 1988 av Bo Alexandersson och gavs ut vid 2 tillfällen under året. Höstnumret utgavs som ett dubbelnummer. Tidningens framtida skepnad har diskuterats inom styrelsen och förändringar föreslås inför kommande år.

Verksamheten har strukturerats och breddats, varför vi måste vara nöjda med utvecklingen inom Leksands fågelklubb 1988 och ser fram emot ett aktivt fågelår 1989.

På uppdrag av styrelsen för Leksands Fågelklubb.
Leksand den 11 februari 1989. Staffan Müller, ordf

EKONOMISK REDOVISNING FÖR 1988 SAMT BUDGET FÖR 1989.

BALANSRÄKNING.

<u>Tillgångar.</u>	
Bank	54.987:79
Kundfodringar	1.500:-
Inventarier	10.500:-
	<hr/>
Summa tillgångar	<u>66.987:79</u>
<u>Skulder/Eget kapital.</u>	
Leverantörskulder	9.798:80
Medl avg nästa år	3.300:-
Balanserat resultat	46.878:54
Resefond	7.010:45
	<hr/>
Summa skulder e. kap.	<u>66.987:79</u>

RESULTATRÄKNING

<u>Intäkter.</u>	<u>Saldo 1988.</u>	<u>Budget 1989.</u>
Medlemsavgifter	17.075:-	17.000:-
Tidningen	830:-	1.000:-
Prenumerationer	750:-	1.000:-
Annonser	1.500:-	3.000:-
Räntor	3.053:-	3.000:-
Kommunalt bidrag	3.280:-	3.000:-
Arvoden	150:-	500:-
Lotterier	0:-	2.500:-
Varuförsäljning	805:-	500:-
Arrangemang	2.987:-	3.000:-
Resor	5.898:-	10.000:-
Örnutfodring	2.070:-	2.000:-
Rapphönsprojekt	355:-	0:-
Uvprojekt	1.265:-	1.000:-
Inventarier	10.500:-	0:-
Övriga intäkter	6.475:-	5.000:-
	<hr/>	<hr/>
Summa intäkter:	<u>56.993:-</u>	<u>52.500:-</u>

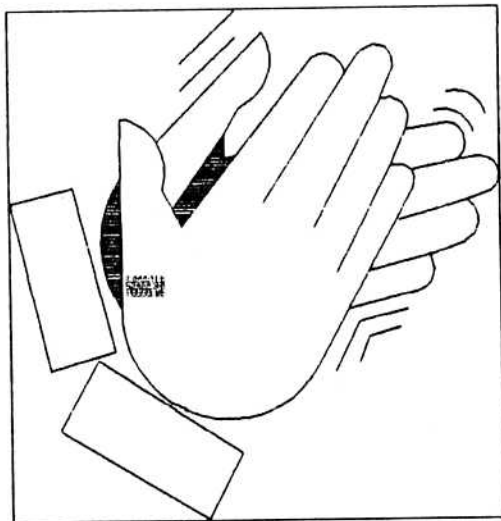
Kostnader.

Tidningen	14.192:-	18.000:-
Annonser	3.310:-	4.000:-
Kontorsmaterial	734:-	3.000:-
Porto	1.071:-	1.500:-
Lotterier	0:-	500:-
Varuförsäljning	198:-	0:-
Arrangemang	228:-	1.000:-
Resor	5.898:-	10.000:-
Örnutfodringen	2.300:-	2.500:-
Rapphönsprojekt	0:-	0:-
Uvprojekt	6.177:-	2.000:-
Inventeringar	800:-	1.000:-
Avskrivning inventarier	0:-	4.000:-
Övriga kostnader	449:-	2.000:-
Årets överskott	21.636:-	3.000:-
Summa kostnader	56.993:-	52.500:-

GRATTIS TILL GULDÄGGET!!!

I Vår Fågelvärld 2/89 fick jag till min glädje se att Leksands kommun, tillsammans med Varbergs kommun, erhållit ett så kallat "Guldägg" för sin positiva inställning till naturvårdens intressen. Jag citerar: "I Leksands kommun har de styrande avsatt 400 000 kr. till en första etapp åtgärder, bl.a vegetationsröjningar, för att höja Limsjöns värde som fågellokal. Kommunernas förståelse för bl.a den sociala betydelsen av att ha fågelrika marker intill kommuncentra är värd all uppmuntran.

Än en gång grattis till Leksands kommun och Staffan.

RAPPORT FRÅN ÅRSMÖTET.

Staffan Müller.

Ett 20-tal medlemmar mötte upp till sedvanliga årsmötesförhandlingar på Kajen en februarisöndag.

Efter diverse strul med saknade papper och siffror, lyckades årsmötet ge den avgående styrelsen ansvarsfrihet. Årsberättelsen, illustrerad av Sören Stenberg och Staffan Müller, beskrev vad som hänt under året.

God ekonomi.

Föreningens ekonomi är mycket god, främst tack vare de ideella insatser som görs för att samla in pengar till verksamheten. Samtidigt vill nästan aldrig någon ta ut ersättning, för kostnader i samband med arbetet i fågelklubben. Den goda ekonomin föranledde mötet att tillstyrka styrelsens förslag att köpa in ett avanceratorbehandlingsprogram, som underlättar hanteringen av utskriften av informationsbladet.

Tidningen kommer också att förnyas. Ordf. kunde bl.a meddela att några skribenter knutits till tidningsredaktionen. Därmed kan artiklarna i skriften bli mer varierade än vad som varit fallet hittills. Vidare har vi nu möjlighet att mer permanent införa färgillustrationer i informationsbladet, som kommer att ges ut med 2 nr/år.

Mer ungdomsverksamhet.

På årsmötet diskuterades också möjligheterna att utveckla ungdomsarbetet som av olika skäl legat nere under några år.

En jämn rekrytering av yngre medlemmar ger en stabilare förening. Staffan Müller fick

i uppdrag att försöka bredda verksamheten och locka nya ungdomar till föreningen.

Inga fler rapphöns.

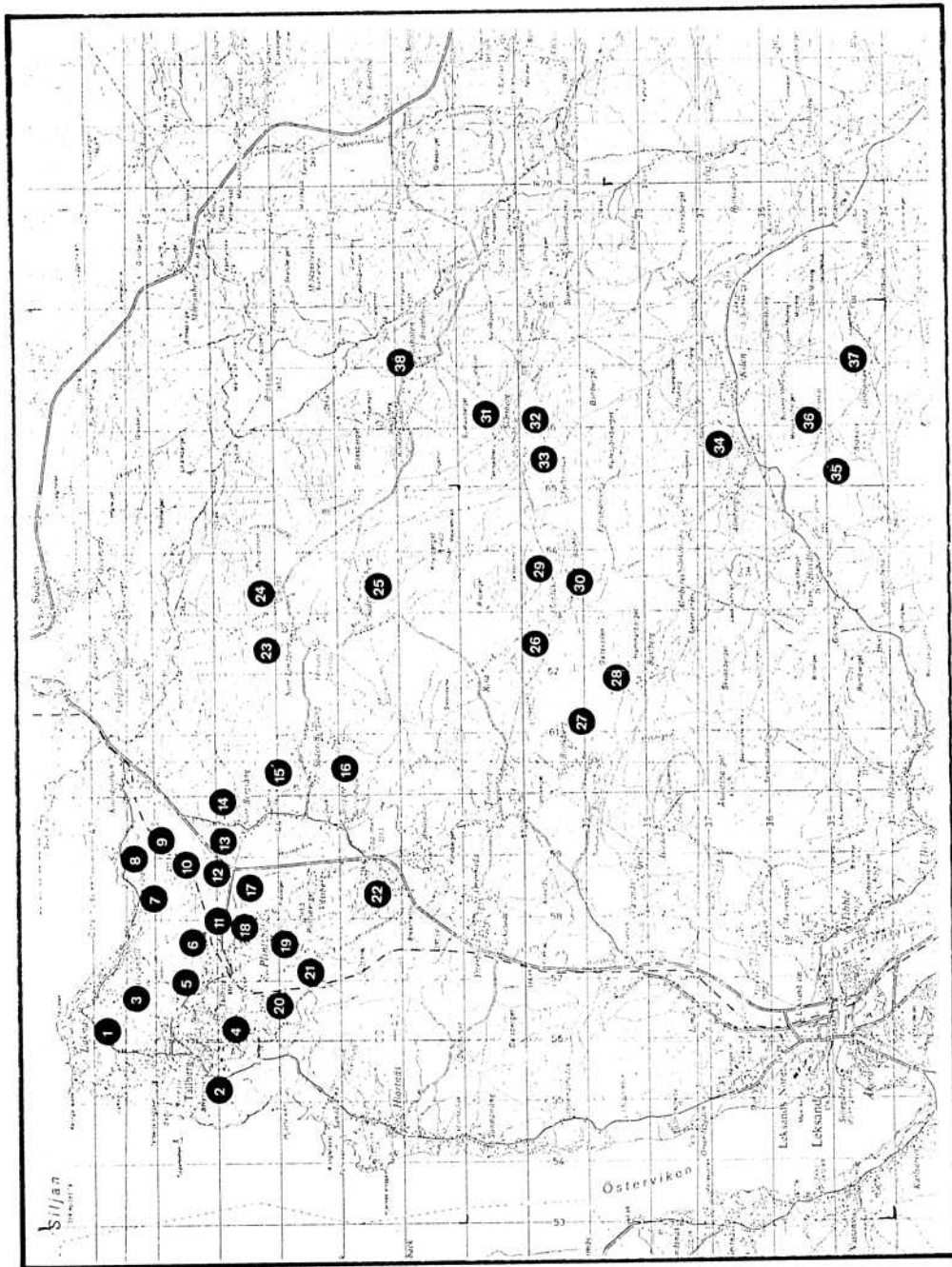
Efter några misslyckade försök att utplantera rapphöns, beslöt årsmötet att föreningen skall upphöra med verksamheten. En ekonomisk redovisning skall tillställas de jaktlag som bistått med pengar, men förslaget från ordf att återbetala bidragen, avslogs med motiveringen att pengarna använts till flera försök som misslyckats.

Nyval.

Hans Jansén hade inför årsmötet avböjt omval och han ersätts under kommande år av Anders Sjölund från Siljansnäs. Hasse avtackades av årsmötet och tilldelades en bok som tack för sina insatser i föreningen. Ordföranden tackade också Sören Stenberg och Bo Alexandersson för extraordinära insatser för föreningen.

Avslutning.

Ordföranden avslutade årsmötet med att vädja till fortsatt ideellt arbete inom föreningen och tackade alla för ett lyckat 1988.

Inventeringsområden.

INVENTERING AV ÖRTRIK LÖVSKOG.

Sören Stenberg.

Under vintern 1988, startade jag en inventering av det som på biotopkartan var benämnt "Örtrik lövskog". Hur örtrik skogen är måste bedömas av botanister under sommaren, men jag får en bra uppfattning även på vintern, hur ovanlig biotopen är.

Hotad biotop.

Leksand, har i dag mycket lite kvar av denna speciella biotop och den är starkt hotad av avverkningar och granens invandring i bestånden. Denna biotop innehåller bl a Guckusko i flera områden. Gammal örtrik lövskog finns på några få platser och får inte avverkas. Den gamla lövskogen har mängder med ihåligheter (boplatser åt många fågelarter). Jag ämnar fortsätta inventeringen, tills alla områden är kontrollerade. Under våren och sommaren -89 ska jag ta kontakt med botanister, som vill inventera floran i de intressanta områdena. Fågellivet ska också inventeras.

Inventering av lövskog.

(örtrik), (se biotopkarta).

Jag har klassat områdena på följande vis:

- Klass 1. Mycket värdefull lövskog. Gammal örtrik lövskog med högstubbar med hackspettshål. Miljön kan nästan vara urskogsartad med rik undervegetation och rikt fågelliv. Dit räknar jag även Sättras hasselbestånd.
- Klass 2. Värdefull lövskog med lite eller inga döda träd på grund av lägre ålder eller att alla döda träd nersågats. För denna skog växa själv utan mänskliga ingrepp blir det Klass 1.
- Klass 3. Mindre värdefull lövskog. Skogen är ung eller avverkad till största del och endast fragment kvar.
- Klass 4. Avverkad och bebyggd mark. Några få träd kan stå kvar.

Exempel: 21 (1) 21 = Området 21, (1) = Klass 1

- Följande områden är hittills inventerade:
- 1.(3) Till stor del avverkad skog och yngre skog. En del gran.
 - 2.(3) Litet lövskogsvärde. Mycket använt av människor, leder och stigar.
 - 3.(4) Avverkad och bebyggd mark. Få träd kvar.
 - 4.(1) Ett mycket litet område. Gammal lövskog med hackspettshål.
 - 5.(3) Litet värde.

- 11.(3) Till största del avverkad. I dag planterad. Slymarker.
- 14.(3) Yngre lövskog med graninslag. Litet värde i dag.
- 15.(2,3) Fin skog söderut mot vägen, annars mest yngre lövskog.
- 16.(2) Ett intressant område med mycket lövinslag. Granen blandar sig med lövskogen, speciellt i SÖ.
- 17.(1) Ett mycket värdefullt område med gammal lövskog med döda träd och hackspettshål. Mycket al och asp. En stig går igenom området. Området får inte avverkas och planteras med gran.
- 18.(2) Värdefull lövskog men litet i yta.
- 19.(1) Större delen av det lilla området är mycket värdefullt. Rik undervegetation och mycket döda alar med en hel del ihåligheter.
- 20.(2) Ett fint område genomkorsat av stigar och led. Yngre lövskog.
- 21.(1) Det kanske finaste området. Enda riktigt sammanhängande örtrika lövskogen vi har i Leksand med gammal skog. Avverkningar i området har skett med stor försiktighet. Man har gallrat här och var och lämnat ihåliga träd och lövträd. Guckusko och andra orkideér trivs här och för guckuskons skull får inga hyggen tillkomma, då blomman är känslig för vattenförändringar. Granen kan dock få avverkas med hänsyn. (Avverka på vintern).
- 22.(1) Större delen avverkad men hasseln är lämnad. Se för övrigt "Översiktlig naturinventering."
- 23.(1,3) Ett mycket värdefullt område med gammal lövskog. Den mycket sällsynta Vittryggig hackspett, kan finnas här. Området har också stor betydelse för floran. Lövskogen får inte avverkas.
- 24.(2,3) Större delen är avverkad. Fin lövskog finns nu endast kvar intill åkrar och ängar i SV.
- 25.(1,2,3) Öster om Romyr finns ett mycket fint lövskogsområde. Söder därom, ett litet område med fin lövskog. I SV är det granskog.
- 27.(2) Ett fint område som tyvärr huggits "sönder". Vissa partier kvar med värdefull lövskog.
- 28.(2) Se 27.
- 34.(1,2,3) Ett mindre område med mycket fin lövskog. Skogen är gammal och har mycket håligheter, mest i gamla aspar. Vid Hoberget ett till likadant område, men litet. Större delen av området är fin lövskog som blir av större värde om den blir lite äldre.
- 35.(1) Ett mindre, mycket intressant område, med lövskog och blandskog. "Gråspettsmarker" med hackspettshål i aspar.
- 36.(3) Mest igenväxande ängar. Ung skog.

PROJEKT "HOTADE OCH SÄLLSYNTA VÄXTER I DALARNA."

Anders Sjölund.

På kort tid har stora och snabba förändringar av naturmiljön skett. Härigenom har ett behov växt fram, att undersöka dagens villkor för de i Dalarna sårbaraste och mest sällsynta växterna.

DABS.

För detta ändamål har DABS (DALARNAS Botaniska Sällskap) tagit fram en artlista över sällsynta och hotade växter i Dalarna. Denna har sedan splittrats upp i sockenlistor med utgångspunkt från kända växtlokaler. Ofta är dock uppgifterna om växtlokaler osäkra och/eller gamla.

Syfte.

Projektets syfte är att söka upp växtlokalerna för de hotade och sårbara arterna och beskriva dagsläget för de aktuella växterna. Eftersom uppgifterna är osäkra och miljön ofta förändrad, är det troligt att det blir en hel del letande. Naturligtvis skall också eventuella nya växtlokaler rapporteras.

Genomförande.

Idén är att inventeringen av växtlokalerna skall ske i studiecirkelform. Cirkeln drivs så att vi efter en upp-taktsträff fortsättningsvis möts ute i naturen vid någon känd växtlokal, för att där (förhoppningsvis) leta upp den eller de aktuella växterna. Aterfinner vi växten skall vi rapportera antal, beskriva miljön, försöka bedöma hot nu och i framtiden, föreslå eventuella åtgärder för att säkerställa artens över

levnad på platsen mm. Det blir alltså en eller ett fåtal arter per träff. Det innebär att man kan vara med i cirkeln, utan att vara driven botanist. Ett stort intresse och ett gott humör duger lika bra. Det är inte fler arter än att man hinner gå igenom och lära sig arterna under kvällen.

Studiecirkeln drivs i regi av Studieförbundet. Studielitteratur är bl a Svensk Flora av Krok & Almqvist. Meningen är att denna skall finansieras av cirkelledararvodet, så att kostnaderna för cirkeln blir noll eller strax däröver.

Leksand.

För Leksand har jag gjort upp en preliminär studieplan. Vilken omfattar 10-15 träffar, med start i maj och avslutning i augusti. Alltså ett par träffar per månad. Vi kommer att besöka lokaler i bl a Alvik, Ejen, Flatberg, Fallsbjörken, Kullsbjörken, Solarvet, Tibble m fl.

Är du intresserad! Hör av dig till mig senast i mitten av maj, helst skriftligt. Vi ses i naturen.

Anders Sjölund

Backbyn 374

790 34 Siljansnäs.

tel. 0247-23015.

Strandskata, en av överraskningarna under 1988.
Foto: Sören Stenberg.

STATENS VILT.

Kronans villebråd har nu bytt namn till Statens vilt. Man har i samband med detta gjort en del ändringar i artlistan. Statens vilt och vad som gäller för detta finns angivet i Jaktförordningen (SFS 1987:905) 33 paragrafen. Den lista som nu gäller är följande:

Svarth. dopping	Rördrom	Storkar	Fjällgås
Salskrake	Bivrak	Glador	Kärrhökar
Örnar	Fiskgjuse	Falkar	Trana
Skärfläcka	Skräntärna	Svarttärna	Lunnefågel
Tornuggla	Berguv	Fjälluggla	Hökuggla
Slaguggla	Lappuggla	kungsfiskare	Blåkråka
Härfågel	Sommargylling	Mellanspett	Gråspett
Övriga arter:			
Björn	Varg	Järv	Lo
Myskoxe	Fjällräv	Utter	Valar

Om någon av dessa arter omhändertas, påträffas död eller dödas när djuret är fredat, tillfaller det staten.

FÅGELRAPPORTER.

Sören Stenberg.

Många märkliga och intressanta fågelobservationer kommer aldrig till allmän kännedom. För en fågelskådare är det självfallet höjdpunkter då man får se eller höra något anorlunda och ovanligt.

Leksands fågelklubb vill med Sörens rapporter, som kommer att publiceras i varje nummer av informationsbladet, samla Leksandsobservationerna under perioden. Förhoppningsvis leder detta också till att intresset för fågelskådningen ökar. Nu hänger det på varje medlem om rapporteringen skall fungera. Ring direkt, eller samla ihop dina observationer som DU anser vara värda att rapportera, senast den 1 mars eller 1 september varje år skall de vara Sören till handa, så kommer de med i nästa Informationsblad!

Adress: Sören Stenberg, Stigaregatan 4 B, 793 00 Leksand, tel.119 93.

Några fågelnotiser 1988.

GRÄHAKEDOPPING. Inget häckningsförsök i år men väl observerad vid ett par tillfällen i Limsjön.

STRANDSKATA. Häckning i Insjön! Första kända häckningen i kommunen. Tyvärr misslyckades häckningen, men ändå en sensation.

MINDRE STRANDPIPARE. 2 häckningar på samma ställe som Strandskatan!

KUNGSÖRN. Flera rapporter under hela vinterhalvåret.

FJÄLLVRAK. 3 noterade häckningar för denna fågel som är alldeles ny i Leksandsfaunan.

ORMVRÅK. Vår vanligaste rovfågel som är så svår att inventera. 5 kända häckningar i Leksands kommun.

DUVHÖK. Mycket sällsynt. Trots allt 5 kända häckningar.

FISKGJUSE. Den största av Leksands häckande rovfåglar. Hade ett svart år 1988. En enda känd häckning, trots stora insatser. Men vi tror den kommer att öka i Leksand.

LÄRKFAK. 2 rapporterade häckningar. Det tycks som om Lärkfalken blir allt mer ovanlig.

TORNFAK. Ett 10-tal kända häckningar. Tyvärr alltför få i jordbrukslandskapet. Annars ett bra år för den vanligaste falken.

UGGLOR. Det var relativt gott om gnagare, men trots det avstod många ugglor från att häcka. De som häckade fick många ungar. För Slagugglan blev året bra.

MINDRE HACKSPETT. En mycket hotad art. 1 häckning.

TRETAIG HACKSPETT. Också mycket sällsynt art som minskar dramatiskt. 2 rapporterade häckningar.

LAVSKRIKA. 2 häckningar.

STRÖMSTARE. Ett bo hittat efter säsongen. Trolig häckning.

VINTERHAMPLING. Inte mindre än 150 st i N Lindberg 29/12 !

Gröngöling.

Foto: Viking Olsson/N

SE 'N SIST FRÅN INSJÖN.

Henry Pollack.

Här kommer en liten rapport om vad som hänt i Ahls socken, inom ramen för fågelklubbens aktiviteter senaste tiden.

Vinterfågelräkningen.

För fjärde året deltog vi i Vinterfågelräkningen. Sammanfattningsvis kan sägas att det var påfallande många av de 20 observationspunkterna som var helt utan fåglar. Vi såg t.ex inte en enda Gråsiska, och det har inte hänt förut. Man får hoppas att det är tillfälligheter som har spelat in.

Utställning.

Vi har medverkat i en utställning där verksamheten presenterades i ord och bild. Det var Föreningen Ählén som ordnade "Barnens Kulturdag", där aktiviteter med hög kvalitet för barn skulle visas, och vi var då inbjudna att delta. Det blev ett lyckat arrangemang med många besökare.

Holkar.

Under vintern har vi spikat tornfalks- och slaguggleholkar, som nu sitter uppsatta. Troligen blir det ett magert resultat i dessa i år, eftersom gnagarstammen nu är i botten, men de sitter ju där

till nästa gnagartopp om 3-4 år, och då är de förhoppningsvis kända av sina hyresgäster.

Glädjande nog har vi nyligen sett en Slaguggla nära en av de nyuppsatta bostäderna, så man kan ju alltid hoppas på resultat redan i år.

Uvarna.

Uvarna är i alla fall i full gång, de ropar varje kväll så det hörs i halva Insjön, Hanen har gjort två rejäla gropar i boet, så han räknar då med häckning. Vi väntar och ser och kommer med ett besked i nästa nummer.

Uvarnas matfråga löser sig bra, med nästan uteslutande bästa sortens sprätthöns, som skänkes av hyggliga Insjöbor. Det är vi mycket tacksamma för.

Värkänslor.

Nu väntar en härlig vår, och redan möts man av Gröngölingens intensiva "kly-kly-kly-kly-kly", i sitt försök att skaffa sig en partner.

Många fina naturupplevelser, önskar Henry!

Hälsningar från kassören.

Med detta nummer av tidningen kommer ett inbetalningskort att biläggas, till de som ännu inte hunnit betala in medlemsavgiften till fågelklubben. Om Du har betalt och ändå får ett inbetalningskort, hör av Dig till mig så jag får ändra i medlemsmatrikeln. Bo Alexandersson tel. 10820